

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH PROBLEMOWYCH
w Szkole Podstawowej nr 1
im. Stanisławy Łakomik
w Czeladzi**

Spis treści

1. Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia.....	3
2. Procedura postępowania z uczniami, którzy czasowo pozostawieni są bez opieki z różnych przyczyn.....	4
3. Procedura postępowania nauczyciela, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.....	4
4. Procedura postępowania po wypadkach osób pozostających pod opieką szkoły.....	4
5. Postępowanie z uczniem, który ma dolegliwości zdrowotne.....	5
6. Procedura postępowania w przypadku przyścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.....	6
7. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka)..	6
8. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez pracownika szkoły.....	7
9. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń sprawia problemy wychowawcze, a jego rodzice nie współpracują ze szkołą.....	7
9.1. Działania ukierunkowane na ucznia, który sprawia problemy wychowawcze oraz na współpracę z jego rodzicami.....	7
9.2. Działania ukierunkowane na cały zespół klasowy – uczniów i ich rodziców:.....	8
10. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń sprawia problemy wychowawcze, a jego rodzice współpracują ze szkołą.....	8
10.1. Działania ukierunkowane na ucznia, który sprawia problemy wychowawcze oraz na współpracę z jego rodzicami:.....	8
10.2. Działania ukierunkowane na cały zespół klasowy – uczniów i rodziców.....	9

Podstawy prawne stosowania procedur:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
2. 2. Rozporządzenie MENIS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6 poz.69, z późn., zm.)
3. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. /Dz. U. Nr 26, poz. 226/. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
5. Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisławy Łakomik w Czeladzi.

1. Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia

1. W przypadku samowolnego opuszczenia przez ucznia zajęć lekcyjnych, zajęć świetlicowych lub samowolnego opuszczenia przez ucznia terenu szkoły nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, zobowiązany jest zaznaczyć nieobecność ucznia na lekcji.
2. Nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy oraz szkolnego pedagoga/psychologa, wicedyrektora lub dyrektora szkoły.
3. Wychowawca, pedagog lub wicedyrektor powiadamiają telefonicznie o zaistniałej sytuacji rodziców/prawnych opiekunów, w przypadku braku kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami, powiadamiają policję.

2. Procedura postępowania nauczyciela, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

1. Nauczyciel ustnie upomina ucznia.
2. W przypadku, gdy upomnienia są nieskuteczne nauczyciel wzywa wychowawcę, pedagoga/psychologa lub dyrektora szkoły.
3. Wychowawca (pedagog, psycholog, dyrektor) przeprowadza z uczniem rozmowę poza salą lekcyjną i z rozmowy sporządza notatkę.
4. Zdarzenie nauczyciel lub wychowawca odnotowuje dzienniku elektronicznym jako uwagę opisując przebieg zdarzenia.
5. W przypadku częstego zakłócania lekcji przez ucznia wychowawca wzywa rodziców ucznia do szkoły i rozmawia na temat trudności dziecka oraz ewentualnej możliwości pomocy, a także konsekwencjach wynikających ze Statutu Szkoły.
6. Wspólnie podejmują kroki wobec ucznia (procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze/zachowania agresywne), obserwują zachowanie ucznia.
7. W sytuacjach kryzysowych ucznia izoluje się od grupy rówieśniczej, wzywa się rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły, jeśli wymaga tego sytuacja wzywane jest również do szkoły pogotowie, policja.

3. Procedura postępowania po wypadkach osób pozostających pod opieką szkoły

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który ma informację o wypadku, zapewnia poszkodowanemu pomoc: powiadamia rodzica/prawnego opiekuna, pogotowie ratunkowe, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Dyrektor zobowiązany jest do podjęcia kroków wynikających z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. !!!!!
3. Poszkodowany pozostaje pod opieką pracowników szkoły do momentu przybycia rodziców (prawnych opiekunów) lub służb medycznych.

4. Postępowanie z uczniem, który ma dolegliwości zdrowotne.

(gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia, zasłabnięcia)

1. Rodzice zobowiązani są przyprowadzać do szkoły tylko zdrowe dzieci.
2. W przypadku zgłoszenia przez ucznia dolegliwości złego samopoczucia nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, przeprowadza wywiad z uczniem zgłaszającym dolegliwości, zapewnia mu opiekę i udziela pierwszej pomocy, wzywa dyżurującą higienistkę, a jeśli nie pełni dyżuru, informuje rodziców/ prawnych opiekunów o zaistniałym problemie.
3. Nauczyciel, powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o stanie dziecka, powiadamia ich o konieczności przybycia do szkoły oraz o ewentualnej konieczności wezwania pogotowia ratunkowego.
4. Nauczyciel monitoruje stan zdrowia ucznia. W tym czasie dyrektor/ wicedyrektor, w razie konieczności, ustala dalszą opiekę nad dzieckiem, powierzając ją dyspozycyjnemu nauczycielowi.
5. Do momentu odebrania ucznia przez rodziców/prawnych opiekunów lub przyjazdu pogotowia, dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
6. Opieka wyznaczonego nauczyciela podczas wyjazdu do szpitala jest kontynuowana aż do przybycia rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
7. Przybyły do szkoły zespół ratowniczy podejmuje decyzje o dalszym postępowaniu w sprawie ucznia.
8. Nieobecność ucznia w szkole (po interwencji pogotowia) odnotowuje się w dzienniku. W przypadku odebrania ucznia przez rodziców/ prawnych opiekunów lub osoby upoważnionej fakt ten musi być potwierdzony podpisami opiekunów w ewidencji wejść do budynku szkoły znajdującej się w dyżurce.
9. Wychowawca klasy jest zobligowany do monitorowania zdrowia ucznia po jego powrocie do szkoły, a w przypadku powracających dolegliwości ucznia do wyegzekwowania od jego rodziców/prawnych

opiekunów zaleceń lekarskich o sposobie postępowania w czasie ewentualnej niedyspozycji podczas pobytu ucznia w szkole

5. Procedura postępowania w przypadku przyścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.

1. Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi mu po przyjsciu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, nauczyciel postępuje w następujący sposób:
  - zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej,
  - powiadamia wychowawcę, pedagoga/ psychologa i dyrektora szkoły,
  - wspólnie z wychowawcą, pedagogiem/psychologiem i dyrektorem wysłuchuje relacji ucznia,
  - wspólnie z innymi osobami (wychowawca, pedagog/psycholog, dyrektor) ocenia stan ucznia i ewentualnie udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną
  - pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach (ew. obdukcja, rozmowa z uczniem, przewiezienie do pogotowia opiekuńczego). Nauczyciela może zastąpić wychowawca ucznia. Powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach,
  - powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
  - Nauczyciel, któremu uczeń zgłasza akt przemocy fizycznej w domu zobowiązany jest uruchomić wraz z pedagogiem, psychologiem, dyrektorem procedurę Niebieskiej Karty.
2. Podobny tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela, że rodzice (opiekunowie) są pod wpływem alkoholu i nie mogą wykonywać czynności opiekuńczych wobec niego.

6. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka).

1. Wychowawca wzywa rodzica na rozmowę w celu poinformowania o swoich spostrzeżeniach, przeprowadzenia rozmowy na ten temat, ustalenia form pomocy rodzinie.
2. Jeżeli sytuacja nie ulega zmianie wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego, który ponawia wezwanie rodziców do szkoły.
3. W przypadku, gdy rodzice omawiają lub nie reagują na wezwania pedagog szkolny powiadamia MOPS i prosi o wizytę domową pracownika socjalnego, asystenta rodziny lub kuratora rodziny.

4. W przypadku potwierdzenia złej sytuacji domowej ucznia pedagog szkolny informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.
5. Uczeń zostaje objęty pracą zespołu wychowawczego w celu udzielenia pomocy psychologiczno.-pedagogicznej.
6. Pedagog szkolny informuje na piśmie o sprawie sąd rodzinny.
7. Wszyscy nauczyciele zobowiązani są do ciągłego monitorowania zachowania, wyglądu i sytuacji uczniów z rodzin objętych nadzorem asystenta rodziny lub kuratora. Informacje te należy natychmiast przekazywać do pedagoga szkolnego lub asystenta rodziny.

7. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez pracownika szkoły

1. W przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez nauczyciela prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
  - 1). Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicami/prawnymi opiekunami.
  - 2). Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy.
  - 3). Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci: upomnienia ustnego (przy pierwszym zdarzeniu) i upomnienia pisemnego (przy powtórnym zdarzeniu)
  - 4). Po czynnościach wyjaśniających stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
  - 5). Wszystkie czynności wykonywane w ramach postępowania wewnątrzszkolnego dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
2. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do komisji dyscyplinarnej.

8. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń sprawia problemy wychowawcze, a jego rodzice nie współpracują ze szkołą.

8.1. Działania ukierunkowane na ucznia, który sprawia problemy wychowawcze oraz na współpracę z jego rodzicami.

1. Powołanie zespołu wychowawczego, składającego się z dyrektora szkoły, wychowawcy klasy, pedagoga i psychologa szkolnego:
2. Omówienie zachowań trudnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem obserwacji dotyczących:
  - sytuacji wywołujących niewłaściwe zachowanie ucznia,
  - czynników, które wpływają na przeciwdziałanie wystąpieniu niewłaściwego zachowania/ wygaszanie niewłaściwego zachowania,
3. Wdrożenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.
4. Inicjowanie przez szkołę sytuacji, w których uczeń może korzystnie się wykazać w celu wzmocnienia jego uczestnictwa w życiu społecznym.
5. Zaproszenie rodziców na spotkanie zespołu wychowawczego.
6. Propozycja skierowana do rodzica dotycząca form pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. zajęć o charakterze terapeutycznym)
7. Propozycja diagnozy problemu i wskazania sposobu jego rozwiązania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
8. Podsumowanie dotychczas podjętych działań pomocowych (rodzaj i liczba działań) oraz ich efektów/ ewentualnie potencjalnych przyczyn braku oczekiwanych efektów. podsumowanie dotychczasowej współpracy z rodzicami i jej efektów/ nazwanie przyczyn braku oczekiwanych efektów.
9. Skierowanie do sądu rodzinnego wniosku o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.

8.2. Działania ukierunkowane na cały zespół klasowy – uczniów i ich rodziców:

1. Zebranie z rodzicami, podczas którego zostaną:
  - poinformowani przez dyrektora szkoły o podjętych działaniach mających na celu zabezpieczenie sytuacji dzieci,
  - poinformowanie, że ustabilizowanie sytuacji wymaga czasu (zarówno diagnoza jak i terapia jest procesem trwającym w czasie).

9. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń sprawia problemy wychowawcze, a jego rodzice współpracują ze szkołą.

9.1. Działania ukierunkowane na ucznia, który sprawia problemy wychowawcze oraz na współpracę z jego rodzicami:

1. Powołanie zespołu wychowawczego, składającego się z dyrektora szkoły, wychowawcy klasy, pedagoga i psychologa szkolnego:

- omówienie zachowań trudnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem obserwacji dotyczących:
- sytuacji wywołujących niewłaściwe zachowanie ucznia;
- czynników, które wpływają na przeciwdziałanie wystąpieniu niewłaściwego zachowania/ wygaszanie niewłaściwego zachowania;
- podsumowanie dotychczas podjętych działań pomocowych (rodzaj i liczba działań) oraz ich efektów/ ewentualnie potencjalnych przyczyn braku oczekiwanych efektów,
- podsumowanie dotychczasowej współpracy z rodzicami i jej efektów/ewentualnie potencjalnych przyczyn braku oczekiwanych efektów.

2. Zaproszenie rodziców ucznia na spotkanie w/w zespołu wychowawczego. Przebieg spotkania:

- omówienie podjętych działań pomocowych oraz ich efektów/ ewentualnie potencjalnych przyczyn braku oczekiwanych efektów,
- wysłuchanie propozycji rodziców rozwiązania problemu,
- przedstawienie propozycji szkoły na rozwiązanie problemu – objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie zajęć rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne oraz w trakcie bieżącej pracy z uczniem,

3. Jeśli trudności się utrzymują to skierowanie ucznia i jego rodziców do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (w PPP przeprowadzenie wywiadu, badań psychologiczno-pedagogicznych, skierowanie na konsultacje specjalistyczne – neurolog, psychiatra, objęcie dziecka/rodziny terapią, udzielanie rodzicom wskazówek wychowawczych, zaproponowanie udziału w Szkole dla Rodziców, wydanie opinii/orzeczenia po konsultacjach specjalistycznych z uwzględnieniem zaleceń dla rodziców i szkoły),

4. Monitorowanie sytuacji.

5. Stała współpraca na linii rodzic – szkoła – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.

9.2. Działania ukierunkowane na cały zespół klasowy – uczniów i rodziców

1. Zebranie z rodzicami, podczas którego zostaną:

- poinformowani przez dyrektora szkoły o podjętych działaniach mających na celu zabezpieczenie sytuacji dzieci,
- poinformowani, że ustabilizowanie sytuacji wymaga czasu (zarówno diagnoza jak i terapia jest procesem trwającym w czasie).

2. Prelekcja dla rodziców zrealizowana przez pracowników szkoły: pedagoga/psychologa lub pracownika Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - na temat przemocy i sposobów radzenia sobie z nią, z uwzględnieniem sposobów przeprowadzenia rozmów z dziećmi na temat reagowania w sytuacji ataku i prowokacji ze strony kolegi.
3. Zajęcia zrealizowane przez przedstawiciela Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z dziećmi na temat sposobów reagowania w sytuacjach przemocy ze strony innych osób.
4. Monitorowanie sytuacji, konsultacje rodziców i nauczycieli z pracownikiem PPP na terenie szkoły